

CARMEN 20.
PROPEMPTI-
CON ERVDITIONE
ET PIETATE ORNA-

TISSIMO VIRO D. IOANNI
VETESIO, DOMINO ET
*amico suo colendissimo Viteberga
in Vngariam redeunti*

SCRIPTVM
A
THOMA MONOS
PATACHINO.

Die II. Aprilis, Anno
Christi.

1569.

VITEBERGÆ
EXCVDEBAT PETRVS
SEITZ.

KÖNYVTÁRA

honoris iunioris Pa
Cpini Joannis V
1569.

Criste Dei veneranda Patris Sapientia, Lumen,
 Iustitiæ pacisq. dator, via vera Salutis,
 (His tibi solennes Ecclesia sancta debet.
 Persoluit grates, cumulatq. altaria donis.
 Et meminisse solet celebris de more triumphi,
 Demone quem victo, superata & morte reportas)
 In mea vota veni, fer opem Deus alme precanti,
 Ut facilis possim diuino numine fultus,
 Vetesq. reditum nostris ornare Camoenis.
 Qui tua victoris iam dudum signa secutus
 Militat in castris patrio procul orbe remotis,
 Disceret ut pro te certamina magna subire.
 Tibi ad cælum quando usus vocatus essem,
 Audyt & vultu Deus annuit ipse benigno.
 Sunt tamen in mæsto concepticorde dolores
 Pungentes tenerum crudeli vulnere pectus,
 Cum tantos gemitus & tot suspiria nobis,
 Digressu linquas propero mea cura Iohannes.
 Ast ego discesum subitum quo digner honore?
 Ingenium quibus & doctrinam laudibus ornem?
 Anne probem reditum? vel quæ solatia mætus
 Concipiam, precibus fufis missurus amicum?
 Hæc quamuis tenui non possim carmine cuncta
 In studijs tractæ præclara Encomia vitæ
 Complecti, & breuib. numeris tua dicere facta.

Vt

1
Vt tamen officium videar facturum amici,
Quae tribuit tibi dona Deus memorare parabo,
Quorum non obscura diu documenta dedisti.
Nam cum paulatim primis excedis ephebis,
Turpe ratus sine frugè fugax consumere tempus,
Sedibus in patrijs obscurum viuere, (tanquam
Rusticitas & humi serpens ignobile vulgus)
Omnibus ignotam tandem deponere vitam.
Sed velut assidui mercator amore laboris
Quærit opes, & amicitias & fœdera iungit,
Vel cum finitimis vel longinquo orbe remotis,
Extremas possit gentes quò tutus adire.
Sic tu consilio pollens dum mente volutas,
Quam sit præclarum multas accedere ad vrbes,
Expediat quantum varias cognoscere linguas,
Doctrina & virtute alijs excellere quid sit,
Protinus ætatem postquam fuit apta docendi,
Sedulus in studijs multum vigilando locasti.

Sed postquam matura annis latentibus ætas
Venit, & accensum est sancto spiramine pectus,
Liquisti patriam Sophiæ percussus amore,
Consilij monitus nec non exempla secutus
Multorum, qui Saxoniam petiere, Mineruæ,
Musarumq; domum, qua se modo iactat Apollo.
Laudis amor quid non mentes tentare cœgit
Egregias? quod non vitium virtutis amore

Magnanimi spreuere viri? quot monstra domarunt,
Corporis illebecras & turpia facta perosi?
Præterea patriæ facies miseranda, desertas
(Oppugnat Satanas gemino quam perfidus ense)
Impulit Arctoa Musas regione videre.
Scilicet vt Stygi, diuino numine fretus,
Insidias rabiemq; canis depellere possis.
Hoc opus hic labor est, paucos hoc munere Diij
Dignantur, paucis nota est via vera salutis.

Est Deus in cœlis mundi Moderator & Author,
Qui genus humanum instruxit ratione sagaci,
Vt verum à falso prudens discernere posset,
Et numeros sciret, terræ quoq; climata nosset,
Contempleretur naturæ facta potentis.
Ast animæ, cui velle datum, bona plurima partem
Ornant, communi virtutis nomine dicta.
Quid rectum docet hæc, quid turpe, quid aut sit bo-
Hanc hominis finem veteres per seq. petendam (nesti
Non procul à vero distantes dogmate dicunt.
Hæc duo si nexu iungantur rite tenaci,
Perfectos reddunt homines, Diuisq; propinquos.
Ex istis leges fluxerunt fontibus, inde
Eruta sunt veterum præclara volumina vatum.
Hæc duo fortunæ non sunt subiecta periclis,
His sine non vrbes, nec regia sceptrâ manebunt.
Hæc sunt quas etiam stolidi admirantur, & audent
Diuiuos.

Diuinos his exculis decernere bonores.
 Hi bené de populo possunt cum laude mereri,
 Magnorumq; virum sibi conciliare fauorem.
 Dulcia turbatæ menti solatia præstant.
 Temporibusq; solent animum oblectare serenis:
 Forma decens roburq; perit, sunt omnia vana,
 Sola animi fuerint quæ dona intacta manebunt.

Nunc super est sacrâ Sopiã quoq; tangere versu.
 Quæ nihil est aliud quam pura noscere verum
 Mente Deum, tûm quem demisit ab æthere Christum,
 Noticia cuius iusti tollemur ad astra.
 Hac primi instructi æternum potuere parentes
 Cernere non vana oblatum sub imagine VERBUM.
 Hac prisci affari Christum potuere Prophetæ.
 Ventura afflati cecinerunt Flamine sancto,
 Et cum corporibus sublatis ad sydera viui.
 Hac est à mundi seiuncta scientia rebus.
 Hac est æternæ certissima norma salutis.
 Prima potest virtus dici & sapientia prima.
 Hac tu præcipuè cætus pars maxima nostri,
 O nimium nimiumq; mihi dilecte Iohannes
 Excellis, veluti testantur plurima signa.
 Namq; Deum casto primis veneratus ab annis
 Pectore, & es toto meditatus in ordine vitæ,
 Quem genitos propter finem nos esse fatemur.
 Te pietatis amor commendat, & inchyta virtus,

Integritas morum; Vita bene gesta prioris,
Virtuti doctrina tuæ decus addidit ingens.
Gratior est docto procedens pectore virtus,
Virtus bellorum quæ non exposita rapinis,
Inuia doctrinæ nulla est via, funere mergi
Nescit, & æternos ea secum ducit honores.
Ergo te duplici decoratum tempora lauro
Suspiciamus, merito nec dedignamur honore.

Quid memorem cæcum qua dexteri tate per annis
Rexeris, & magnos toleraris sponte labores.
Dum tibi commissi non muneris immemor, omni
Contendis ratione tuam defendere Spartam.
Hic præstans viguit doctrina, hic viuida virtus
Emicuit, vestrum ingenium moresq; probauit
Functio, cæci nitidum spectatur in ignibus aurum,
Rebus in aduersis virtus tentata nitescit.
Ergo animi tantis donis ornate lobannes,
Pergito felici patriam contingere cursu.
Connuenit imperio quoniam parere Tonantis,
Patroniq; tui, sanctamq; iuuare docendo
Ecclesiam: Demum nunc sunt bona tempora veris,
Nunc frondent sylvæ, nunc gramine prata virenti
Velantur, cellus flores bene fundit olentes.
Pastor ad irriguum fontem requiescit in umbra
Stratus humi, gestit placidam captasse quietem.
Nunc etiam æræ resonant querulo ore volucres,

Atq;

Atq; animos, dulci mæstos modulamine mæcent.
 Iam iam carpe viam & felix ibus utere ventis,

Nil pauidus metuas hostis fera tela minacis;
 Angelico septum tutabitur agmine Christus.

REBUS in aduersis interq; pericula magnum
 Solamen sperare Deo, vacuumq; tenere

Omni labe animum, turpi vitioq; carentem.
 Dimidium bona mens inimico tempore damni est.

Non igitur dubites Domino committere finem
 Consilij certe laudandi, deniq; sancta

Semper amicorum solentur vota tuorum.
 Qui pro te duplices tendemus ad æthera palmas,

Vnanimes Dominum cunctiq; precabimur, vt tu
 Incolumis patrios possis remeare Penates.

Atq; vbi iam steriles fueris transgressus arenas,
 Mox tibi Panmonia dulcissima rura patebant.

Hic te diuini portantem semina verbi
 Excipient, reducem te complectentur amore.

Iam superest precibus nostris comitemur euntem
 Sunt hominum siquidem non irrita vota piorum.

Te Deus ætherey iustus moderator Olympi
 Conseruet ductor loca per diuersa vagantem,

Auxilioq; suum per mille pericla ministrum
 Protegat, & saluum patrias deducat in oras.

Hic quoq; te placidus iuuat et bona cæpta secundet,
 Vt docilem possis dextré informare iuuentam,

Saluificoq; gregem verbo benè pascere Christi.
Impia crudelis non experiare tyranni
Arma, nec infesti noceant tibi demonis astus.
Fortiter inuicto contra omnia strenuus ibis
Tela animo, ne te non respondere paratum
Arguerint tumidi furiosa mente Sophistæ.
EG Regium decus est Christi pro numine vitam
Linquere, nec mentem assiduis tabescere curis,
Sed pro relligione graues tentare labores.
Hæc pietas, ardensq; sacro pro dogmate Zelus,
Perpetuam famam, decus immortale parabit.
Post ubi tempus erit socialia sacra parare,
In tua suppliciter, Deus adsit, vota vocatus,
Successum solitus sanctis concedere cæptis,
Tunc voti compos casto gaudebis amorj.

Nil opus est multo cursum sermone morari,
Nunc valedicenti fidam mihi porrige dextram,
Tempore enim longo, extremum, quod te alloquor,
Interea ne te capiant obliuia nostri. (hoc est
Nec te pæniteat nomen retinere tuorum.
Me mihi crede tui semper meminisse iuuabit.
Inunc i socijs nostris dicture salutem.
Dum licuit simul vnanimis benè viximus, at nunc
Corpore semoti, non seiungemur amore.

F I N I S.

1752
Híszántóli Református Egyházkerület
Nagykönyvtára, Debrecen